



УКРАЇНА
ОДЕСЬКА ОБЛАСНА РАДА

ПРОЄКТ РІШЕННЯ

**Про звернення депутатів Одесської обласної ради
до Верховної Ради України щодо прийняття законопроєкту
«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо державної
підтримки учасників бойових дій, осіб з інвалідністю внаслідок війни та
членів сімей загиблих (безвісно відсутніх, померлих) Захисників і
Захисниць України при веденні особистого селянського чи фермерського
господарства та здійсненні підприємницької діяльності»**

Відповідно до статті 43 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», Регламенту Одесської обласної ради VIII скликання, заслухавши депутатів Одесської обласної ради, обласна рада

ВИРИШИЛА:

1. Схвалити текст звернення депутатів Одесської обласної ради до Верховної Ради України щодо прийняття законопроєкту «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо державної підтримки учасників бойових дій, осіб з інвалідністю внаслідок війни та членів сімей загиблих (безвісно відсутніх, померлих) Захисників і Захисниць України при веденні особистого селянського чи фермерського господарства та здійсненні підприємницької діяльності» (додається).
2. Надіслати згадане звернення до Верховної Ради України.

*Проект рішення підготовлено та
внесено депутатською фракцією
«Батьківщина» в Одеській обласній раді*

Додаток
до рішення обласної ради
від _____ 2025 року
№ _____ - VIII

ЗВЕРНЕННЯ
депутатів Одеської обласної ради
до Верховної Ради України щодо прийняття законопроєкту
«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо державної
підтримки учасників бойових дій, осіб з інвалідністю внаслідок війни та
членів сімей загиблих (безвісно відсутніх, померлих) Захисників і
Захисниць України при веденні особистого селянського чи фермерського
господарства та здійсненні підприємницької діяльності»

Ми, депутати Одеської обласної ради, звертаємося до Верховної Ради України від імені громад Одеської області, у яких живуть, працюють і повертаються з фронту Захисники і Захисниці України — учасники бойових дій, особи з інвалідністю внаслідок війни, а також родини загиблих, зниклих безвісти чи померлих Героїв.

У зв'язку з продовженням повномасштабної війни та зростанням кількості громадян, які потребують не лише вдячності, а й реальної підтримки з боку держави, надзвичайно важливою є ініціатива, закладена в законопроєкті «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо державної підтримки учасників бойових дій, осіб з інвалідністю внаслідок війни та членів сімей загиблих (безвісно відсутніх, померлих) Захисників і Захисниць України при веденні особистого селянського чи фермерського господарства та здійсненні підприємницької діяльності». Законопроект передбачає системну державну допомогу цій категорії громадян — у доступі до земельних ресурсів, започаткуванні фермерської чи підприємницької діяльності, пільговому кредитуванні, освітній підтримці, правовому консалтингу та реалізації продукції. Так, зокрема, даним проектом закону передбачається надати право учасникам бойових дій, членам сімей загиблих Захисників, Захисниць, особам з інвалідністю внаслідок війни, які виявили намір проводити господарську діяльність у сільській місцевості, на першочергове отримання в постійне користування 2 га земель сільськогосподарського призначення для ведення фермерського чи особистого селянського господарства.

Цей Закон — не просто юридичний акт. Це шанс для десятків тисяч ветеранів та членів їхніх родин повернутися до активного життя, відчути підтримку суспільства, реалізувати себе в мирній справі, а також зміцнити місцеві громади через створення нових робочих місць, розвиток сільських територій та малого бізнесу.

Ухвалення Закону стане потужним сигналом, що Україна не лише шанує своїх Захисників і Захисниць, а й надає їм практичну допомогу. Він також відповідає європейським стандартам соціального захисту ветеранів та кращим практикам держав, які пережили масштабні військові конфлікти.

Ми переконані, що даний законопроєкт здатен стати кatalізатором для економічного зростання, соціальної стабілізації та гідного повернення ветеранів до мирного життя. Його положення відображають реальні потреби людей, з якими ми спілкуємося щоденно у своїх громадах.

У зв'язку з вищевикладеним ми, депутати Одеської обласної ради, звертаємося до Верховної Ради України з проханням щодо негайного розгляду і ухвалення даного законопроєкту.

Пояснювальна записка

1. Обґрунтування необхідності прийняття Закону

Повномасштабна війна, розв'язана російською федерацією проти України, привела до суттєвого збільшення кількості громадян, які набули статусу учасника бойових дій, осіб з інвалідністю внаслідок війни, а також членів сімей загиблих (безвісно відсутніх, померлих) Захисників і Захисниць України. У цих умовах постала нагальна потреба у формуванні нової державної політики, спрямованої на створення гідних умов для повернення цих осіб до активного суспільного та економічного життя.

Учасники бойових дій, особи з інвалідністю внаслідок бойових дій, члени сімей загиблих (безвісно відсутніх, померлих) Захисників і Захисниць України є однією з найбільш вразливих категорій населення, які потребують особливої уваги з боку держави.

Питання соціально-економічної адаптації, реінтеграції у суспільство та забезпечення гідного рівня життя для цих осіб набуває першочергового значення у післявоєнний період. Чинне законодавство України містить окремі положення про пільги та гарантії для учасників бойових дій, осіб з інвалідністю внаслідок бойових дій, членів сімей загиблих (безвісти відсутніх, померлих) Захисників і Захисниць України, проте не передбачає системної та дієвої моделі підтримки економічної активності зазначених осіб, зокрема шляхом створення умов для започаткування власної справи чи господарювання у сільській місцевості.

У багатьох учасників бойових дій, осіб з інвалідністю внаслідок бойових дій, членів сімей загиблих (безвісти відсутніх, померлих) Захисників і Захисниць України існує бажання реалізувати себе у підприємницькій або сільськогосподарській діяльності, але вони стикаються з низкою бар'єрів, зокрема: відсутністю стартового капіталу, складністю у доступі до землі або кредитів, браком знань щодо ведення бізнесу, нерозвиненою інфраструктурою підтримки малого підприємництва.

З огляду на це виникає необхідність розроблення спеціального законодавчого механізму, який би встановив окремі правові гарантії та державну підтримку для учасників бойових дій, осіб з інвалідністю внаслідок війни, а також членів сімей загиблих (безвісно відсутніх, померлих) військовослужбовців. Такий підхід відповідає принципам справедливості, соціальної відповідальності, європейським стандартам захисту прав ветеранів та практиці країн, які проходили через масштабні військові конфлікти.

Запровадження спеціальних заходів підтримки, зокрема доступу до земельних ресурсів, пільгового кредитування, навчання, консультування, сприятиме формуванню нової категорії підприємців — ветеранів, які відіграватимуть ключову роль у соціальній стабілізації, зниженні безробіття, розвитку внутрішнього ринку та післявоєнному відновленні України.

Необхідність прийняття законопроекту обумовлена:

- відсутністю у чинному законодавстві комплексного механізму підтримки учасників бойових дій, осіб з інвалідністю внаслідок війни та членів сімей загиблих (безвісно відсутніх, померлих) Захисників і Захисниць України у сфері підприємництва та сільського господарства;
- стратегічним інтересом держави у розвитку сільських територій та малого бізнесу;

- потребою у забезпеченні економічної самостійності та реінтеграції осіб, які постраждали внаслідок війни;
- необхідністю виконання державою зобов'язань перед громадянами, які захищали її суверенітет і незалежність.

Законопроект покликаний встановити спеціальні правові гарантії та інструменти державної підтримки для цієї категорії громадян, зокрема у сфері з користування земельними ділянками, доступу до пільгового кредитування, освітніх програм, консалтингових послуг, а також розвитку інфраструктури для реалізації їх підприємницького потенціалу у сільській та міській місцевості.

2. Загальна характеристика та основні положення у звернені із згаданого законопроекту

Проектом Закону пропонується внести зміни до Законів України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», «Про особливості страхування сільськогосподарської продукції з державною підтримкою», «Про страхування», «Про фермерське господарство», «Про особисте селянське господарство», «Про державну підтримку сільського господарства України», «Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні», а також Земельного кодексу України, якими передбачити, зокрема:

- учаснику бойових дій, особі з інвалідністю внаслідок війни, членам сім'ї загиблого (безвісно відсутнього, померлого) Захисника, Захисниці України, які виявили намір провадити господарську діяльність у сільській місцевості, надається право на першочергове отримання в постійне користування 2 гектарів земель сільськогосподарського призначення для ведення фермерського господарства чи особистого селянського господарства;

- обов'язкові умови використання земельної ділянки, зокрема: постійне проживання в межах відповідної територіальної громади, особисте ведення господарської діяльності, заборона на відчуження, зміну цільового призначення або передачу в користування третім особам, погіршення показників її родючості чи забруднення ґрунтів. Недотримання вказаних вимог або невикористання земельної ділянки за призначенням протягом двох календарних років є підставами припинення права користування земельною ділянкою;

- надання державної підтримки, яка, зокрема включає:

- 1) організацію і проведення безоплатного навчання основам аграрної справи. Надання безкоштовних правових та бухгалтерських консультацій щодо створення та ведення фермерського господарства чи особистого селянського господарства учасниками бойових дій, особами з інвалідністю внаслідок війни, членами сім'ї загиблого (безвісно відсутнього, померлого) Захисника, Захисниці України;

- 2) розробку та затвердження державних цільових програм підтримки учасників бойових дій, осіб з інвалідністю внаслідок війни, членів сім'ї загиблих (безвісно відсутніх, померлих) Захисників та Захисниць України, які здійснюють ведення фермерського господарства чи особистого селянського господарства, у тому числі через кредитування та спрощений доступ до лізингових продуктів виробників сільськогосподарської техніки;

- 3) надання пільгового іпотечного кредитування для придбання, будівництва, реконструкції житла на території територіальної громади, в межах якої здійснюється ведення особистого селянського чи фермерського

господарства, строком на 25 років з повною компенсацією відсоткової ставки за ним;

4) щорічне планування в Бюджетній декларації та Державному бюджеті України видатків на компенсацію відсоткової ставки за пільговими кредитами, наданими учасникам бойових дій, особам з інвалідністю внаслідок війни, членам сім'ї загиблих (безвісно відсутніх, померлих) Захисників та Захисниць України;

5) функціонування спеціальних засобів електронної комунікації (бази даних) типових бізнес-проектів, у тому числі відповідні моделі економічного та фінансового планування за такими проектами для створення та продуктивного ведення відповідного господарства. Учасники бойових дій, особи з інвалідністю внаслідок війни, члени сім'ї загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України мають право: безоплатно обрати та скористатися будь-яким бізнес-проектом із запропонованих з урахуванням особливостей наданої їм земельної ділянки та ресурсів або реалізувати власний проект; отримувати пільгові кредити на розвиток та ведення фермерського чи особистого селянського господарства, а також повну компенсацію відсоткової ставки за ними;

6) забезпечення можливості реалізації продукції, виробленої особистими селянськими чи фермерськими господарствами, ведення яких здійснюється учасниками бойових дій, особами з інвалідністю внаслідок війни, членами сім'ї загиблого (безвісно відсутнього, померлого) Захисника, Захисниці України, на безоплатній основі на ринках будь-якої форми власності та/або закупівлю такої продукції, за умови її належної якості, для суспільних потреб;

7) страхування з державною підтримкою виготовленої сільськогосподарської продукції;

8) для суб'єктів малого підприємництва, засновниками яких є учасники бойових дій, особи з інвалідністю внаслідок війни, члени сімей загиблих (безвісно відсутніх, померлих) Захисників і Захисниць України: надання пільгових кредитів та фінансових гарантій за кредитами; повна компенсації процентних ставок за кредитами; сприяння у доступі до державних та регіональних програм розвитку бізнес активності.

Крім того, пропонується передбачити, що цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

Водночас Кабінету Міністрів України протягом шести місяців з дня набрання чинності цим Законом, зокрема забезпечити прийняття нормативно-правових актів, передбачених цим Законом та забезпечити спільно з органами місцевого самоврядування здійснення моніторингу земель державної та комунальної власності.

Голова
депутатської фракції «Батьківщина»

Олег РАДКОВСЬКИЙ